

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ปัญหาการคุ้มครองและการเยียวยาความเสียหายกรณี
ละเมิดกรรมสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537
ชื่อผู้เขียน : นางสาวกมลณัฐ น้อยไกรไพโร
ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา : 2545

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. รศ. ดร. กัลยา ตันศิริ ประธานกรรมการ
2. ศ. พิเศษ สุชาติ ธรรมาพิทักษ์กุล

กรรมสิทธิ์เป็นสิทธิของผู้สร้างสรรค์งานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 18 ซึ่งบัญญัติหลักเกณฑ์ในการเยียวยาความเสียหายกรณีละเมิดกรรมสิทธิ์ไว้เพียงมีสิทธิห้ามการกระทำอันเป็นการละเมิดกรรมสิทธิ์นั้นเท่านั้น การเยียวยาความเสียหายกรณีละเมิดกรรมสิทธิ์จึงต้องอาศัยกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องในแต่ละกรณี ซึ่งไม่อาจให้การคุ้มครองเยียวยาอย่างเหมาะสมทุกกรณีได้ จึงเกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้สร้างสรรค์

การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาการคุ้มครองและการเยียวยาความเสียหายกรณีละเมิดกรรมสิทธิ์ ซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากความไม่ชัดเจนและการคุ้มครองที่ไม่เพียงพอของบทบัญญัติดังกล่าว เช่นปัญหาในเรื่องความหมายและขอบเขตของกรรมสิทธิ์ ควรมีบทบัญญัติโดยชัดเจนว่ากฎหมายให้การคุ้มครองแยกออกจากสิทธิตามมาตรา 15 หรือมีอาจแยกออกจากสิทธิดังกล่าว และผู้สร้างสรรค์ซึ่งเป็นผู้ทรงกรรมสิทธิ์ได้ควรกำหนดให้เป็นบุคคลธรรมดาเท่านั้น เพราะกรรมสิทธิ์เป็นสิทธิทางจิตใจด้านศีลธรรม นิติบุคคลตามกฎหมายไทยเป็นเพียงบุคคลสมมุติไม่อาจมีศีลธรรมในจิตใจ จึงไม่ควรเป็นผู้ทรงกรรมสิทธิ์ได้

ปัญหาการเยียวยาความเสียหายทางแพ่ง กรณีไม่ปรากฏชื่อผู้สร้างสรรค์ หรือผู้สร้างสรรค์ใช้นามแฝงและไม่สามารถรู้ได้ว่านามแฝงนั้นหมายถึงบุคคลใด จึงเป็นการยากที่จะพิสูจน์ว่าผู้สร้างสรรค์ได้รับความเสียหายต่อชื่อเสียงหรือเกียรติคุณ และในกรณีที่ปรากฏชื่อของผู้สร้างสรรค์ แต่ยังมีได้นำงานที่ถูกบิดเบือนออกเผยแพร่ต่อบุคคลที่สาม หรือเผยแพร่แล้วแต่ทำให้ชื่อเสียงของผู้สร้างสรรค์ดีขึ้น แม้เกียรติภูมิของผู้สร้างสรรค์ในบรรณภาพแห่งงานนั้นถูกทำให้เสียหายแล้วก็ตาม ก็ไม่อาจพิสูจน์ความเสียหายได้เช่นกัน จึงควรบัญญัติกฎหมายให้การคุ้มครองผู้สร้างสรรค์โดยปราศจากเงื่อนไขว่าต้องเป็นการกระทำจนเกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของผู้สร้างสรรค์

ปัญหาการเยียวยาความเสียหายทางอาญา ถ้าการกระทำละเมิดกรรมสิทธิ์นั้นเข้าลักษณะความผิดทางอาญาฐานใดฐานหนึ่ง ผู้กระทำความผิดได้รับโทษตามบทบัญญัติกฎหมายอาญานั้น ๆ อยู่แล้ว การกำหนดบทลงโทษผู้กระทำความผิดละเมิดกรรมสิทธิ์ในทางอาญาเป็นการทำลายคุณลักษณะของผู้ถูกลงโทษและมีผลกระทบต่อผู้ซึ่งต้องพึ่งพาอาศัยผู้นั้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมามากกว่าก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม จึงยังไม่ควรกำหนดบทลงโทษทางอาญาแก่ผู้กระทำความผิดละเมิดกรรมสิทธิ์

ปัญหาการเยียวยาความเสียหายโดยวิธีอื่น เช่นตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 65 และตามข้อกำหนดคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2540 ข้อ 12 ถึงข้อ 19 ซึ่งกำหนดว่าผู้มีสิทธิตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวต้องเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ดังนั้นผู้สร้างสรรค์ซึ่งมิใช่เจ้าของลิขสิทธิ์จึงมีอาจได้รับการคุ้มครอง และแม้จะเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์แต่ถ้าการกระทำละเมิดกรรมสิทธิ์นั้นมิใช่การละเมิดลิขสิทธิ์ด้วยก็มิอาจได้รับการคุ้มครองเช่นกัน จึงควรบัญญัติขยายความคุ้มครองถึงผู้สร้างสรรค์และการกระทำละเมิดกรรมสิทธิ์ด้วย

เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการคุ้มครองเยียวยาความเสียหายกรณีละเมิดกรรมสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์ ผู้เขียนจึงทำการศึกษาโดยเปรียบเทียบกับระบบลิขสิทธิ์ และกฎหมายต่างประเทศในระบบสิทธิของผู้ประพันธ์และระบบสิทธิในการทำสำเนา รวมทั้งตามอนุสัญญาระหว่างประเทศ เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายลิขสิทธิ์ไทย และหามาตรการในการคุ้มครองผู้สร้างสรรค์อย่างเพียงพอและเป็นธรรม

Thesis Title : Problems Concerning Protection and Remedies Against
Moral Rights Infringement in Accordance with
Copyright Act B.E. 2537

Student's Name : Miss Kamolnut Noigraiprai

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2001

Advisory Committee :

1. Assoc. Prof. Dr. Kalaya Tansiri Chairperson
2. Prof. Suchart Thammakitagkul

The author of a copyright work is entitled to moral rights as provided in section 18 of the Copyright Act B.E. 2537 which only stipulates prohibition of any acts causing moral right infringement without any specific remedy. As a result, remedy against an infringement has to be sought from other related laws which are not able to provide appropriate remedy in every case which is unfair to the author.

This study aims at studying problems concerning protection and remedies against moral right infringement as a result of unclear and insufficient protection under the said provision. The problems involve the meaning and scope of moral rights that should have been explicitly stipulated either by separating moral rights protection from the right under section 15 or by making the protection of both rights inseparable. Moreover, only a natural person should be allowed to be holder of moral rights. This is because moral rights are mental enjoyment and therefore a juristic person or artificial person, who has no soul, should not hold this kind of rights.

With respect to problems of civil remedies in case of anonymous or pseudonymous work, it is hard to prove the damage to the author's reputation and prestige. Even in the case where the name of author appears, but the distorted work has not been publicized, or publicized but such publication results in better reputation to the author despite the loss of the work integrity, damage could hardly be proved. Therefore, the law giving protection to the author's moral rights should not be conditional upon the damage caused to the author's reputation or prestige.

In case the moral rights infringement violates any of the criminal offenses, the offender has to be punished under the criminal law. However, criminal punishment for the person who has infringed moral rights is generally not beneficial to the society as it would result in personality detriment and thus may affect such person's dependants and cause further social problems. Therefore, criminal punishment is not recommended for moral rights infringement.

Other remedies such as section 65 of the Copyright Act B.E. 2537 and paragraph 12-19 of the procedural regulation of the Intellectual Property and International Trade Act B.E. 2540 which restrict protection to the owner of copyright. Therefore the author who is not the owner is excluded. Besides, where moral rights infringement does not infringe copyright, the owner of copyright is not as well protected under the law. Therefore, protection should be extended to the author and moral rights infringement *per se*.

This study has endeavoured to find suitable ways of protection and remedies against infringement of the author's moral rights. The writer has carried out comparative study with copyright systems, system of rights of author and of reproduction of foreign laws as well as international conventions in order to suggest improvement to Thai copyright laws and to find just and sufficient protection measures for the author.